

گفت‌وگوی استقامت با محمد فرشاد؛ رئیس شورای شهر کرمان

دغدغهی حاشیه‌نشین‌ها را داریم

● شهر بیش از این نباید گسترش یابد

اسما پورزنگی آبادی

شکل می‌گیرد. در روستاها وقتی اقتصاد ضعیف است، پدیده‌های طبیعی و سیاسی و اجتماعی هم گاهی مزید بر علت می‌شود و افراد را ترغیب می‌کند برای این‌که رفاہ و امکانات بیش‌تری داشته باشند به سمت شهرها بروند. همهی مهاجران هم این‌طور نیست مشکل اقتصادی داشته باشند. بخشی از این مهاجران از مکتب مالی برخوردارند، برخی اما به ناچار به حاشیه‌ی شهرها می‌روند که زمین‌ها ارزان‌تر است؛ این‌ها به صورت غیرقانونی آونک می‌سازند. در گذشته حتی بحث زاغه‌نشینی هم مطرح بود.

درباری تأثیر شرایط اقتصادی و پدیده‌های طبیعی از جمله خشکسالی بر مهاجرت از روستاها و گسترش حاشیه‌نشینان زیاد گفته می‌شود. در اظهارات‌تان از تأثیر پدیده‌های سیاسی هم گفتید. منظور‌تان چیست؟

وقتی یک تصمیم سیاسی گرفته می‌شود مثل اصلاحات ارضی؛ این تصمیم بر مسائل اقتصادی و روابط حاکم بر جامعه اثر می‌گذارد. اصلاحات ارضی مربوط به پیش از انقلاب است. طی سال‌های اخیر چه تصمیمات سیاسی منجر به گسترش حاشیه‌نشینان در شهر کرمان شده است؟

این تصمیمات معمولاً سراسری و کشوری است و به همه‌ی استان‌ها ابلاغ می‌شود. مثلاً وقتی تصمیم می‌گیرند که به تعاونی‌های مسکن کمک شود، این تعاونی‌ها هم معمولاً در شهرهای بزرگ شکل می‌گیرد مثلاً تعاونی فرهنگیان ایجاد می‌شود. یک معلم که در یک روستا زندگی می‌کند ترغیب می‌شود به سمت شهر بیاید تا از خدمات این تعاونی بهره‌مند شود. صاحب یک مسکن در شهر شود.

این‌ها که دیگر حاشیه‌نشین نیستند. بله اما به دنبال این مهاجران، مهاجرت‌های دیگری شکل می‌گیرد. مثلاً همسایه‌ی فردی که به شهر آمده می‌بیند قلاتی بعد از رفتن به شهر، امکانات بهتری دارد و فرزندش هم از رفاہ بیش‌تری برخوردار شده است. یا فلاتی که بیمار بوده، بعد از رفتن به شهر، از امکانات بهداشتی بهتری بهره‌مند شده؛ در نتیجه تصمیم می‌گیرد او هم به شهر بیاید. اما ممکن است شرایط اقتصادی مناسبی برای سکونت در شهر نداشته باشد؛ به شهر می‌آید و نمی‌تواند شغل و مسکن مناسب پیدا کند، پس به دنبال جای ارزان می‌گردد. عده‌ای هم هستند به عنوان زمین‌خوار، از این شرایط سوء استفاده می‌کنند؛ زمین‌هایی که خارج از محدوده‌ی خدماتی شهر است را تصرف و تفکیک می‌کنند و به قیمت ارزان از اختیار این افراد قرار می‌دهند. شبانه ساخت‌وسازهای غیرقانونی و غیرمقاوم انجام می‌گیرد و نتیجه می‌شود چیزی که داریم می‌بینیم، به دنبال شکل‌گیری چنین سکونت‌گاه‌هایی، معضلات اجتماعی و فرهنگی زیادی در این مناطق ایجاد شده و علاوه بر خود این جمعیت، بر دیگر مناطق شهری نیز تأثیر می‌گذارد؛ مثل خرید و فروش مواد مخدر و یا مفاسد مختلف دیگر. سیستم دولتی هم نمی‌تواند متناسب بارشد حاشیه‌نشینان خدمات بدهد؛ در نتیجه حاشیه‌نشینان یک پدیده‌ی مشکل‌زا می‌شود و سیستم حاکمیتی کشور باید فکری برای آن بکند که خوشبختانه در استان کرمان، طی چند سال گذشته کارهای خوبی در این زمینه انجام داده است.

آقای سیفالهی زمانی که شهردار بود بر این باور اصرار داشت که یکی از دلایلی که منجر به گسترش حاشیه‌نشینان در شهر کرمان شده، تصمیم یکی از استانداران سابق بوده که در پی آن، خدماتی حاشیه‌نشینان داده شد. شما در این باره نظرات‌تان چیست؟

ببینید وقتی علاج واقعه را قبل از وقوع نکندیم و پدیده‌های مثل حاشیه‌نشینان به وجود بیاید؛ به این افراد خدمات و امتیاز بدهیم و به نوعی سکونت‌گاه‌های آن‌ها را به رسمیت بشناسیم طبیعتاً گروه بعدی می‌آید جایگزین می‌شود؛ می‌گویند قبل از ما عده‌ای آمدند، مقاومت کردند، امتیاز گرفتند، ما هم همین راه را برویم. طبیعی است که چنین وضعیتی بر گسترش حاشیه‌نشینان تأثیر می‌گذارد. بعد از آن هم دیدید که بخشی از این مناطق حاشیه‌ای در محدوده‌ی خدماتی شهر قرار گرفتند و برخی هم به عنوان روستا شناخته شدند و الان تا جایی که پند اطلاع داریم و اطلاعات به شورا منتقل شده، جلوی گسترش حاشیه‌نشینان در شهر کرمان گرفته شده است.

اما حدود یک ماه پیش معاون دادرستان در کارگروه حاشیه‌نشینان شهرستان کرمان اعلام کرد که حاشیه‌نشینان مجدد در کرمان مجدداً آغاز شده است.

بله ببینید؛ وقتی در همین سال‌های اخیر جلوی ساخت‌وسازهای غیرقانونی را گرفتند و هماهنگی به وجود آمد روند حاشیه‌نشینان در شهر کرمان کند شد اما اگر یک تصمیم کارشناسی و علمی استمرار نیابد و در میانه‌ی راه، دست شود مجدد حالت قبل برقرار می‌شود. ما باید برای حل هر مشکلی، یکسری راهکار کارشناسی تدوین کنیم و وقتی راهکار ما علمی بود، باید بر اجرای آن بافشاری کنیم. مثلاً در مورد حاشیه‌نشینان من معتقدم باید به‌طور جدی جلوی ساخت‌وسازهای غیرقانونی گرفته شود.

جلوگیری از ساخت‌وساز غیرمجاز تصمیم درستی است اما جلوی مهاجران که گرفته نمی‌شود و افرادی که بنیعی مالی کافی ندارند همچنان دارند به هوای زندگی بهتر، به شهر می‌آیند. این‌ها چه باید بکنند؟ همچنان نادیده گرفته شوند؟

این مسائل را باید ضابطه‌مند کرد. ما الان در محدوده‌ی خدماتی شهر، زمین‌های خالی زیادی داریم. یک‌هزار و ۵۰۰ هکتار هم بافت فرسوده و تاریخی در شهر داریم. اگر ۵۰۰ هکتار آن، بازار و مساجد تاریخی ما باشد، یک‌هزار هکتار بافت فرسوده داریم که تراکم جمعیت آن هم ۳۰ نفر در هکتار است؛ یعنی فقط ۳۰ هزار نفر در این محدوده زندگی می‌کنند در صورتی که تا ۸۰ هزار نفر ظرفیت سکونت وجود دارد. شورای شهر کرمان احیای بافت فرسوده را در دستور کار جدی دارد، می‌خواهیم این محدوده‌های شهری احیا و مقاوم شده و ساخت‌وسازهای متناسب با بافت تاریخی در آن انجام شود و کسانی که دنبال مسکن هستند هم در این محدوده‌ها سکنتی گزینند. الان یکی از تهدیدات جدی ما زلزله است. کسانی هستند در این بافت‌های فرسوده و کسانی هم به عنوان حاشیه‌نشین در خانه‌های غیرمقاوم ساکن هستند. باید برای ساماندهی این‌ها طرح بدهیم و فکر کنیم. شورا و شهرداری این مسائل را در دستور کار دارد.

وقتی در همین سال‌های اخیر جلوی ساخت‌وسازهای غیرقانونی را گرفتند و هماهنگی به وجود آمد روند حاشیه‌نشینان در شهر کرمان کند شد اما اگر یک تصمیم کارشناسی و علمی استمرار نیابد و در میانه‌ی راه، دست شود مجدد حالت قبل برقرار می‌شود

ببینید؛ هر دستگاه و نهادی یک رسالت دارد. شورا و شهرداری برای مقاوم‌سازی بافت فرسوده، ارائه خدمات عمومی از جمله ایجاد فضای سبز و معابر مناسب وظیفه دارد. توانمندسازی، اشتغال، رفع مشکلات معیشتی و تأمین فضای آموزشی متولی خاص خود را دارد. من معتقدم اگر هر ارگانی وظیفه‌ی که در عهده دارد را به خوبی انجام دهد، مشکلات حل می‌شود. ما در شورا و شهرداری وظایفی داریم که عرض کردم در راستای آن، چه برنامه‌ای داریم. در همین شهرک ابوالفضل قبلاً یک فرهنگسرا ساخته شد و مدتی قبل که بازدید کردم، تأثیر آن کاملاً آشکار شده و ساخت‌وسازهای مناسبی اطراف آن شکل گرفته است. نظارت بر ساخت‌وسازهای جدید و رعایت قوانین از جمله وظایف ماست که بر آن تأکید داریم و معتقدیم نظارت‌ها باید طوری باشد که برای مردم هزینه ایجاد نکند و حالت مشاوره‌ای و راهنمایی داشته باشد. تأکید داریم شهرداران مناطق هم افزایش و برنامه‌های مدون تهیه کنند تا مناطقی که سرانه‌ی خدماتی از جمله فضای ورزشی، امکان فرهنگی و فضای سبز کمتری دارند برایشان جبران شود. در تفکیک اراضی این مناطق هم تأکید شده سهم امکان بهداشتی و فرهنگی و آموزشی و فضای سبز لحاظ شود. برخی از این برنامه‌ها زمان‌بر است ولی الان

اگر این را سرعت نبخشیم چهار سال دیگر وضع بدتر خواهد بود. تمام تلاش ما این است برای توانمندسازی این مناطق و تاب‌آوری و بهسازی و خدمات‌رسانی در چارچوب قانون و ضوابط دقت کنیم تا حق همهی مناطق ادا شود و بعد از مدتی سر و سامان بگیرد. از قوه قضاییه و مقننه و مجریه هم تقاضا داریم به‌طور جدی جلوی گسترش حاشیه‌نشینان را بگیرند. موفقیت در این زمینه میسر نمی‌شود مگر این‌که در مجموعه‌ی مناطق روستایی و شهرهای کوچک جذابیت و خدمات کافی ایجاد شود. باید هزینه‌ی زندگی در این مناطق پایین باشد و در عوض برای حاشیه‌نشینان هزینه‌ها را بالا ببریم تا افراد به راحتی نتوانند به حاشیه بیایند.

پس حاشیه‌نشینان شهر کرمان به رسمیت شناخته شده‌اند. درست است؟

در هر حال، طبق قانون، محدوده‌ی خدماتی شهر به رسمیت شناخته شده است.

ان بیش‌تر مناطق حاشیه‌ای در داخل شهر قرار گرفته و جزو محدوده‌ی خدماتی به حساب می‌آیند. مناطقی از جمله بند مملکت، شهرک ابوالفضل، شهرک صنعتی و ورودی شرف‌آباد جزو شهر شده و بافت فرسوده به حساب می‌آیند و از طریق همین تسهیلات می‌توان به این مناطق کمک کرد

در گذشته محدوده‌ی شهر کرمان کوچک بوده؛ مناطقی مثل شهرک صنعتی و شهرک ابوالفضل جزو شهر نبوده اما امروز می‌بینیم که با عقب‌نشینی‌های مقطعی و با اعمال سلاطین مختلف، به شهر وصل شدند و الان شهر کرمان بیش از ۱۳ هزار هکتار وسعت دارد در حالی که تراکم جمعیتی آن پایین است. اما این گسترش شهر باید یک‌جایی متوقف شود. دیگر نباید تحت فشارهای مختلفی که گاهی به تصمیم‌گیران وارد می‌شود، محدوده‌ی خدماتی شهر کرمان را از این بیش‌تر گسترش دهیم.

آقای فرشاد؛ گفتید قصد دارید خیلی جدی خدمات را به مناطق کم‌برخوردار و مناطق حاشیه‌ای که دیگر جزو شهر شده برید. این فعالیت‌ها مستلزم صرف هزینه است. در بودجه‌ی ۹۷ این مسائل را خواهید دید؟

بله قطعاً. بیش‌تر مناطق حاشیه‌ای در داخل شهر قرار گرفته و جزو محدوده‌ی خدماتی به حساب می‌آیند. مناطقی از جمله بند مملکت، شهرک ابوالفضل، شهرک صنعتی و ورودی شرف‌آباد جزو شهر شده و بافت فرسوده به حساب می‌آیند و از طریق همین تسهیلات می‌توان به این مناطق کمک کرد. مناطق مجاور آن مثلاً بعد از شرف‌آباد و بخشی از الله‌آباد و شهرک ابوالفضل به سمت بلوار سیدی هم جزو بخش مرکزی بوده و از طریق بخش‌داری و دهیاری‌ها می‌توانند همین طرح استفاده از تسهیلات بافت فرسوده را اجرا کنند.

این برنامه‌ای که دنبال می‌کنید در کوتاه‌مدت عملیاتی نخواهد شد و حتماً زمان‌بر است. این روزها و در این سرما، کسانی در این مناطق حاشیه‌ای هستند که حتی یک بخاری برای گرم کردن ندارند. به هر حال این افراد هموطنان ما هستند. در کوتاه‌مدت شورای شهر برنامه‌ای برای آن‌ها ندارد؟

ببینید؛ هر دستگاه و نهادی یک رسالت دارد. شورا و شهرداری برای مقاوم‌سازی بافت فرسوده، ارائه خدمات عمومی از جمله ایجاد فضای سبز و معابر مناسب وظیفه دارد. توانمندسازی، اشتغال، رفع مشکلات معیشتی و تأمین فضای آموزشی متولی خاص خود را دارد. من معتقدم اگر هر ارگانی وظیفه‌ی که در عهده دارد را به خوبی انجام دهد، مشکلات حل می‌شود. ما در شورا و شهرداری وظایفی داریم که عرض کردم در راستای آن، چه برنامه‌ای داریم. در همین شهرک ابوالفضل قبلاً یک فرهنگسرا ساخته شد و مدتی قبل که بازدید کردم، تأثیر آن کاملاً آشکار شده و ساخت‌وسازهای مناسبی اطراف آن شکل گرفته است. نظارت بر ساخت‌وسازهای جدید و رعایت قوانین از جمله وظایف ماست که بر آن تأکید داریم و معتقدیم نظارت‌ها باید طوری باشد که برای مردم هزینه ایجاد نکند و حالت مشاوره‌ای و راهنمایی داشته باشد. تأکید داریم شهرداران مناطق هم افزایش و برنامه‌های مدون تهیه کنند تا مناطقی که سرانه‌ی خدماتی از جمله فضای ورزشی، امکان فرهنگی و فضای سبز کمتری دارند برایشان جبران شود. در تفکیک اراضی این مناطق هم تأکید شده سهم امکان بهداشتی و فرهنگی و آموزشی و فضای سبز لحاظ شود. برخی از این برنامه‌ها زمان‌بر است ولی الان

خوب حالا به عنوان رئیس شورای شهر کرمان که گفتید همیشه دغدغه‌ی حاشیه‌نشینان را داشته‌اید؛ برای کمک به این جمعیتی که در سرمای این روزها در سختی هستند چه پیشنهادی دارید؟

امروز (شنبه ۱۹ دی‌ماه جاری) جلسه‌ی با فعالان اقتصادی اتاق بازرگانی و نیکوکاران و دوستان هلال احمر دانشیم و پیشنهاد تشکیل اتحادیه خیران داده شد. ما سمن‌های مختلفی داریم که هر کدام به صورت مجزا در حال ارائه‌ی خدماتی به افراد نیازمند هستند. اما اگر یک اتحادیه واحد مثلاً زیر نظر هلال احمر تشکیل شود، می‌توان فعالیت خیریه‌ها را جمع کرد و خدمات بهتری به جامعه‌ی هدف ارائه داد. خود مردم هم باید کمک کنند. همان‌طور که وقتی زلزله رخ می‌دهد به میدان می‌آیند، در شرایط عادی هم باید هوای نیازمندان را داشته باشند.

خبر

تاکید معاون استاندار کرمان؛ شهر کرمان هر چه زودتر به فیبر نوری مجهز شود

گروه اقتصاد - معاون اقتصادی استاندار کرمان بر آغاز عملیات اجرایی شبکه فیبر نوری شهر کرمان از پانزدهم فروردین ماه سال ۹۷ تأکید کرد.

به گزارش روابط عمومی استانداری کرمان، محمد جواد قلاتی چهارشنبه‌ی گذشته، در جلسه بیگویی نحوه توسعه ICT و شبکه فیبر نوری با اشاره به ظرفیت پهنای باند استان (۱۲۰ گیگابیت بر ثانیه)، افزود: در حال حاضر مصرف استان ۲۲ گیگابیت بر ثانیه است و علت آن نبود شبکه انتقال مناسب در استان است.

وی از کرمان به عنوان یکی از پنج شهر هوشمند در کشور نام برد و یادآور شد: کنسرسیومی از پنج شرکت فعال برای سرمایه‌گذاری در اجرای شبکه فیبر نوری با مشارکت شهرداری کرمان تشکیل و جزئیات فنی با نظر و مسئولیت اداره کل ارتباطات و فناوری اطلاعات استان تدوین شود.

معاون استاندار کرمان، متشا اجرایی شدن برخی از پروژه‌ها را در محافظه‌کاری و عدم تمایل برخی از مسئولین دانست و ادامه داد: از بهمن ماه سال گذشته اجرای شبکه فیبر نوری شهر کرمان در دستور کار بوده اما تاکنون هیچ اقدامی در این راستا صورت نگرفته است.

قلاتی خواستار صدور مجوزات لازم از سوی شورای اسلامی شهر کرمان و پیگیری و هماهنگی لازم از سوی استانداری کرمان با دستگاه‌های نظارتی شد و تأکید کرد: شهرداری کرمان عملیات اجرایی شبکه فیبر نوری شهر کرمان را از ۱۵ فروردین سال ۹۷ آغاز کند. وی با انتقاد از اجرایی نشدن مفاد صورتجلسات از سوی دستگاه‌های اجرایی استان، اظهار کرد: مدیران دستگاه‌های اجرایی باید باحفاظت‌کاری و تعارفات را در جلسات کنار بگذارند زیرا صورتجلسه‌های زیادی امضا شده که اغلب در مقدمات برخی از دستگاه‌های اجرایی استان نیست.

شهردار کرمان:

سرمایه‌گذار نباید آرامستان جدید ساخته نمی‌شود

گروه جامعه - شهردار کرمان گفت: ورود سرمایه‌گذار بخش خصوصی برای راه‌اندازی آرامستان جدید ضرورت دارد. سید مه‌تاران عالم‌زاده در گفت‌وگو با کرمان‌شهر آنلاین اظهار کرد: از مه‌تاران و طراح آرامستان جدید خواستیم تا مبنای طرح را در کمیته تخصصی توضیح دهد؛ ضمن این‌که برای راه‌اندازی آرامستان جدید، به‌دنبال سرمایه‌گذار هستیم که با توجه به استقبالی که از قبل نسبت به خرید قبرها بوده، به نظر می‌رسد سرمایه‌گذار در این بخش وارد شود. وی ادامه داد: به‌دلیل نگرانی‌هایی که وجود دارد، اگر سرمایه‌گذار ورودی نکند، مجبوریم بخش جزئی از آرامستان جدید را آماده‌سازی کنیم.

شهردار کرمان در بخش دیگری از سخنان خود بر توسعه و به‌روزرسانی ناوگان آتش‌نشانی تأکید کرد. وی با بیان این‌که ماشین‌آلات این مجموعه فرسوده شده است، گفت: باید برای به‌روزرسانی ناوگان آتش‌نشانی فکر اساسی شود، چراکه با وضعیت کنونی امکان دارد، شاید در لحظه بحران آن‌طور که باید، نتواند خدمت‌رسانی کند.

عالم‌زاده افزود: به‌روزرسانی ناوگان آتش‌نشانی شهرداری، سرمایه‌گذاری برای مدیریت بحران شهر کرمان است و با توجه به این‌که شهرداری‌ها و روستاهای اطراف شهر کرمان امکاناتی ندارند و سازمان آتش‌نشانی کرمان باید حومه‌ی شهر را هم پوشش دهد و چون وظیفه‌ی ذاتی شهرداری کرمان نیست تا حومه‌ی شهر را پوشش دهد؛ بنابراین، دولت باید کمک کند تا بتوانیم سروسپ‌دهی بهتری به شهروندان کرمانی و حومه‌ی شهر کرمان داشته باشیم.

معاون گردشگری استان کرمان:

۳۵ اقامت‌گاه بوم‌گردی در حاشیه‌ی غربی لوت فعال است

گروه جامعه - معاون گردشگری استان کرمان گفت: سالانه حدود ۱۰۰ هزار نفر از جاذبه‌های گردشگری و بیابان لوت دیدن می‌کنند.

محمد جهان‌شاهی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: ۲۵ اقامت‌گاه بوم‌گردی در حاشیه‌ی غربی این منطقه از راور تا فیرج در راستای خدمت‌رسانی به این افراد فعالیت می‌کنند. وی اظهار کرد: نقش جوامع محلی در حفاظت از محیط زیست و ارائه‌ی امکانات و خدمات‌رسانی به گردشگران بازدیدکننده از بیابان لوت بسیار پررنگ شده است. وی یادآور شد: با توجه به این‌که به‌رمداری پایدار از کویر لوت ارتباط مستقیم با صنعت گردشگری دارد، نیاز است در راستای توسعه‌ی این حوزه مکانیزم متناسبی در نظر گرفته شود.

معاون گردشگری استان کرمان تصریح کرد: با توجه به بحث بازار باغی، تبلیغات و توسعه‌ی زیرساخت‌های متناسب با منطقه، بخش مدیریت عرصه‌ی لوت؛ ضوابط و دستور العمل‌هایی ایجاد کرده که در چارچوب آن کمیت و کیفیت گردشگران و تورهایی ورودی به منطقه نظام‌مند شده و ضوابطی تعریف شده تا هم گردشگران برنامه‌های سفر خود را انجام بدهند و هم عرصه و مقصد گردشگران کمتر مورد تعرض و آسیب قرار گیرد.